

SOS4200 – Arbeidsliv og velferdsstat

Kort om emnet

I ~~d~~Den nordiske modellen er det tette koblinger mellom arbeidsliv, -velferdsstat og politikk. Sosiologisk forståelse av arbeidsliv og velferdsstat omfatter både prosesser internt i offentlige og private arbeidsorganisasjoner og sammenhengene mellom arbeidsliv, velferdsstat, økonomi og politikk.

Emnet tar for seg grunntrekk i nordisk arbeidsliv og velferdsstat fra flere synsvinkler:

- **En komparativ synsvinkel:** Trekk ved de ulike nordiske arbeidsliv- og velferdsstatsmodellene og i kontrast til andre moderne samfunn. Sirkulering av ~~n~~Nordiske modeller globalt og påvirkning av ~~n~~Nordiske selvoppfatninger «utenfra».
- **Et endringsperspektiv:** Både arbeidsliv og velferdspolitikken er i endring, og disse endringsprosessene påvirker hverandre. Kildene til endring er flere: innvandring og globalisering, kriser og teknologisk utvikling, men også politiske ideer og normative endringer i velferdsstatene.
- **Et maktperspektiv:** Dette favner både medvirkning og innflytelse lokalt på arbeidsplassene, styring og reformer i offentlig sektor, samt ~~diskusjoner av makrotilnæringer til~~ forholdet mellom demokrati og kapitalisme.

I undervisningen vil vi presentere ~~relevante~~ begreper og ~~allmenne analytiske~~ perspektiver og knytte disse til ~~empiriske~~ studier av ~~sentrale trekk ved~~ velferdsstater ~~n~~ og arbeidsorganisasjoner. Vi starter med ~~framveksten av~~ ~~arbeidslivs~~organisasjoner, politiske kompromisser og velferdsstater. Deretter ser vi på aktuelle endringstrekk i de nordiske samfunn og diskuterer ulike teorier om ~~kring utviklingen av og~~ institusjonelle endringer og reformer. Kjønn og organisasjonskultur bidrar til å forme organisasjoner; det samme gjelder ulike ideer om og modeller for styring og ledelse.

I de siste årene har ~~spørsmål~~ relatert til de nordiske samfunnsmodellens styrker og svakheter, bærekraft, muligheter og utfordringer blitt stilt skarpere blant annet ~~som en konsekvens av~~ innvandringskrise, Covid-19 og klimakrisen. Kurset tar for seg aktuelle utfordringer for sentrale institusjoner i de nordiske samfunn. I de nordiske land er andelen av befolkningen som verken arbeider eller mottar trygd lav sammenliknet med andre land. De aller fleste voksne borgere finner sin forsørgelse enten i arbeidslivet og/eller gjennom velferdsstaten. Dette er derfor temaer med høy samfunnsmessig relevans både politisk, samfunnsøkonomisk og, ikke minst, for enkeltindividers livskvalitet og levekår. Kompetanse på spørsmål relatert til arbeid og velferd og forbindelsene mellom disse feltene er særlig etterspurt innen forskning, utredning, organisasjonsliv og offentlig forvaltning.

Hva lærer du?

Kunnskap

- Forståelse for begrepet «nordisk modell» og hvordan det brukes, konsekvenser av begrepsbruken, samt årsaker til at begrepet blir brukt på stadig flere områder.

- Kjennskap til teorier om ulike typer velferdsstater og regimer for arbeidslivets organisering
- Bred kunnskap om teorier og forskning relatert til arbeid og velferd i Norge og Norden.
- Forståelse av forskjeller mellom arbeidsliv og velferdsstat i de Nordiske land -og andre land
- Innsikt i sentrale endringstrekk i arbeidsliv og velferdsstat

Ferdigheter

- Kunne gjennomføre egne undersøkelser av arbeidslivsorganisasjoner og velferdsstatlige reformer.
- Kunne vurdere kvaliteten på og relevansen av foreliggende teorier og empirisk forskning
- Emnet gir godt grunnlag for arbeidet med en masteroppgave innenfor temaområdet.

Generell kompetanse

- Utvikle selvstendig og kritisk tenkning omkring styring og ansvar, makt og [demokrati innordning](#)
- Forstå spesifikke ordninger og dilemmaer i lys av demokratiske og etiske standarder
- Forstå viktige forskjeller mellom moderne velferds- og arbeidslivsregimer
- Ha innsikt i vekselvirkninger mellom offentlige og private virksomheter og hvordan de tilpasser seg endringer i omgivelsene

Opptak og adgangsregulering

Emnet er et obligatorisk emne i masterprogrammet i organisasjon, ledelse og arbeid og et valgfritt emne i masterprogrammet i sosiologi. Studenter på masterprogrammet må hvert semester [søke og få plass på undervisningen og melde seg til eksamen](#) i Studentweb.

Det er også mulig å søke om [hospitantstatus](#) på emnet. Merk at det kun er eventuelt ledige plasser på emnet som gis til hospitanter.

Forkunnskaper

Obligatoriske forkunnskaper

Bachelorgrad

Undervisning

- Forelesninger og seminarer

Seminarene kommer i tillegg til tradisjonell forelesning og innebærer en fordypning i utvalgte tekster. Seminarene er ikke obligatoriske, men deltagelse krever innlevering av en kort tekst i forkant av seminaret. Seminaret forutsetter aktiv deltagelse fra alle og det er ikke mulig å følge seminaret uten å levere en kort refleksjonstekst i forkant.

Forelesning og studentaktivitet kombineres. Veiledning på emneoppgaven gis på workshop med aktiv deltakelse fra studentene. Flere workshops tilbys der alle studentene skal få tilbud om å presentere utkast til emneoppgave én gang og få veiledning fra medstudenter og de kursansvarlige.

Eksamen

Eksamensform: ~~Emneoppgave som vurderes etter karakterskalaen A-F.~~ Hjemmeeksamen over tre dager (72 timer).

- ~~Retningslinjer for oppgaven i spesialiseringsemnene på 4000-nivå~~
- ~~Litt om skriving av oppgaver~~
- [Tidligere eksamensoppgaver og sensorveiledninger](#)

Innlevering i Inspira

Du leverer din besvarelse i eksamenssystemet Inspira. [Les om hvordan du skal levere.](#)

Kildebruk og referanser

Ved oppgaveskriving må du gjøre deg kjent med [reglene for kildebruk og referanser](#). Ved brudd på reglene kan du bli mistenkt for [fusk/forsøk på fusk](#).

Eksamensspråk

Du kan besvare eksamen på norsk, svensk, dansk eller engelsk.

Karakterskala

Emnet bruker karakterskala fra A til F, der A er beste karakter og F er stryk. Les mer om [karakterskalaen](#).

Begrunnelse og klage

- [Begrunnelse og klage](#)

Adgang til ny eller utsatt eksamen

Vi tilbyr [utsatt eksamen](#) samme semester hvis du blir syk eller har annet gyldig forfall på ordinær eksamen.

Se også informasjon om å [ta eksamen på nytt](#).

Trekk fra eksamen

Det er mulig å ta eksamen i emnet inntil tre ganger. Dersom du [trekker deg fra eksamen](#) etter fristen eller under eksamen, bruker du et eksamensforsøk.

Tilrettelagt eksamen

Søknadskjema, krav og frist for [tilrettelagt eksamen](#).

Evaluering av emnet

Vi gjennomfører fortløpende evaluering av emnet, og med jevne mellomrom ber vi studentene delta i en mer omfattende evaluering.